Czyste powietrze + błękitne niebo = nasze zdrowie

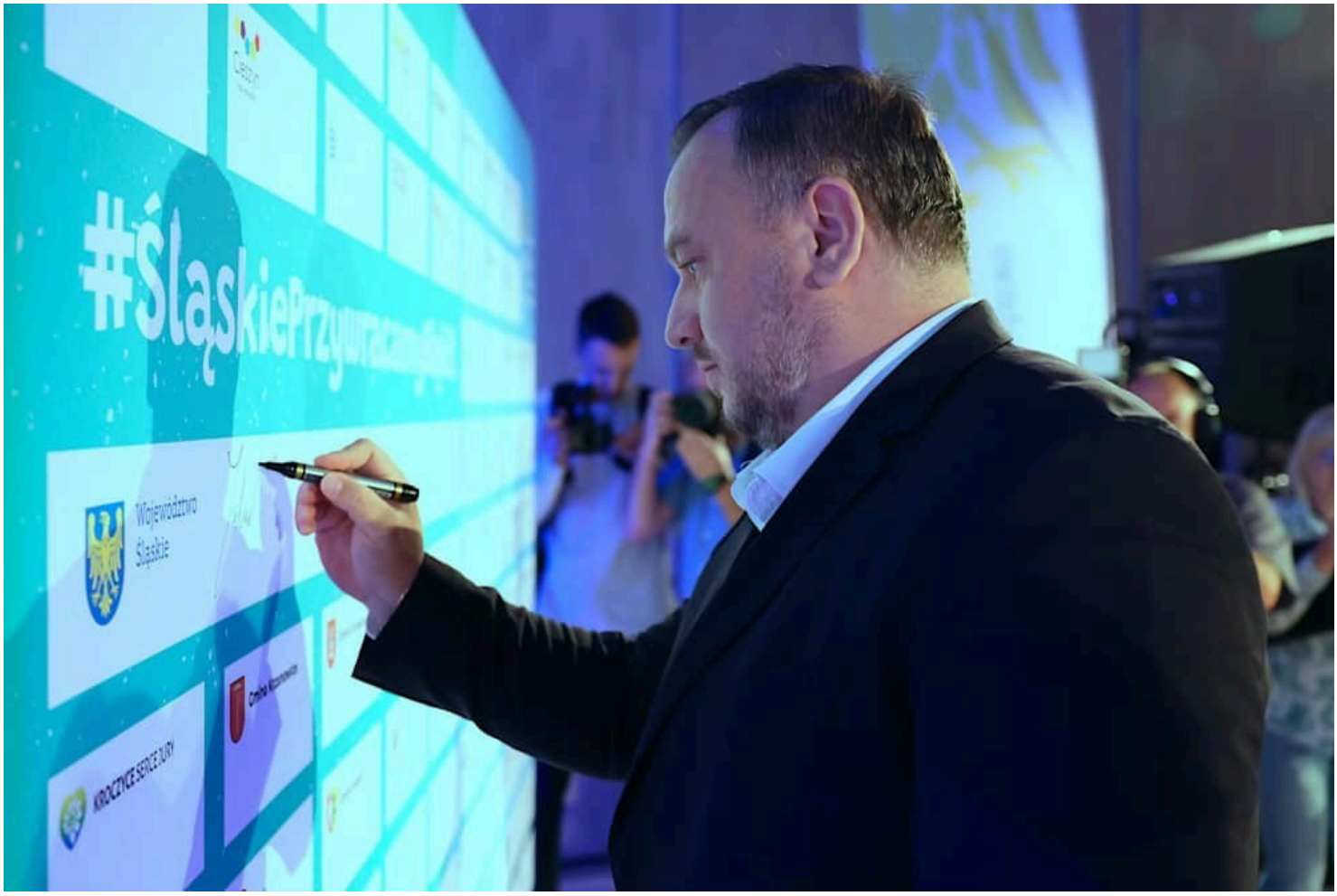

Muzeum Śląskie w Katowicach było gospodarzem konferencji „Śląskie samorządy dla błękitnego nieba” w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie Przywracamy błękit”

Podpisy pod programem, którego celem jest poprawa jakości powietrza złożyło aż 80 samorządowców reprezentujących miasta, gminy i powiaty Województwa Śląskiego.

W konferencji obok marszałka województwa Jakuba Chełstowskiego uczestniczyli także, członek zarządu województwa Krzysztof Klimosz, wiceprzewodnicząca Sejmiku Urszula Koszutska oraz radna Sejmiku Katarzyna Stachowicz.

- Walka o czyste powietrze i błękitne niebo jest wspólnym mianownikiem działań dla wszystkich samorządów. To nie jednorazowa akcja lecz cały proces, którego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz ich zdrowie. Pył zawieszony w powietrzu, którym oddychamy to największy zabójca. Sprawca dziesiątek tysięcy zgonów z powodów chorób układu krążenia i nowotworów. Stając we wspólnej samorządowej walce o lepszą jakość powietrza jesteśmy w stanie to zatrzymać. Progres jest widoczny, bo to Województwo Śląskie znajduje się na czele rankingów w wymianie źródeł ciepła na ekologiczne, najchętniej i najlepiej na tle pozostałych regionów wdrażamy programy proekologiczne, co zresztą zostało docenione przez opiniotwórcze pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota”. Zaczynamy rozumieć, że węgiel nie jest już naszą przyszłością, choć tak wiele względem gospodarki mu zawdzięczamy. Ale w przyszłości, w której stawką jest nasze życie i zdrowie, musimy szukać dla niego alternatyw. Do tego wojna w Ukrainie uświadomiła nam jak zgubne może być uzależnienie od paliw kopalnych, bo z tego powodu znaleźliśmy się jako kraj o krok od gospodarczego kryzysu. Samorządy chcą myśleć ekologicznie. Dla przykładu, liczby obrazują jak wielkie jest zainteresowanie OZE, gdzie do rozdysponowania była pula 169 mln zł, tymczasem wnioski złożono na kwotę o wiele wyższą, bo przekraczającą 1,7 mld zł. Pod realizacją projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” swoje podpisy złożyło 80 samorządów. To pokazuje, że wszyscy gramy w jednej drużynie. Chcemy być liderem tych zmian i nigdy pozycji lidera nie oddać – podkreślił marszałek Jakub Chełstowski.

Konferencja zbiegła się z ustanowionym przez ONZ Międzynarodowym Dniem Czystego Powietrza dla Błękitnego Nieba, który przypada właśnie 7 września.

Jak podaje Organizacja Narodów Zjednoczonych 9 na 10 osób oddycha zanieczyszczonym powietrzem, co przyczynia się do 7 milionów przedwczesnych zgonów każdego roku. Według danych, Polacy spalają w domach ponad 80 proc. węgla, który jest wykorzystywany we wszystkich gospodarstwach domowych w całej Unii Europejskiej. Mieszanka zanieczyszczeń wydostaje się z naszych kominów, bez filtrów, a sam węgiel często jest kiepskiej jakości

i jest spalany w starych kotłach, w tzw. „kopciuchach”. Na Śląsku za smog odpowiadają w dużej mierze (66 proc.) emisje z sektora komunalno-bytowego, a więc są to emisje z naszych domów.

W przyjętym przez Komisję Europejską w maju 2021 roku planie działań UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, który stanowi jeden z filarów Europejskiego Zielonego Ładu.

Województwo Śląskie jest w trakcie transformacji. W grudniu 2022 roku Komisja Europejska zatwierdziła nasz program Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027, dzięki któremu ponad 5,1 mld euro funduszy europejskich trafi do regionu. Wysokość alokacji z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji to ponad 2,1 mld euro. To rekordowe środki, które pomogą naszemu regionowi dokonać transformacji z regionu górniczego, wysoce emisyjnego, w kierunku regionu zielonego, neutralnego klimatycznie, o czystym powietrzu.

Jednym celów strategicznych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego 2030 – Zielone Śląskie jest zapewnienie wysokiej jakości środowiska i przestrzeni w regionie, między innymi poprzez wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.

Uchwała antysmogowa przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego obowiązuje od 1 września 2017 r. i od tego momentu na terenie województwa istnieje zakaz spalania najbardziej szkodliwych paliw. Jesteśmy też po pierwszych terminach obowiązku wymiany urządzeń: starych, pozaklasowych kotłów, bez tabliczki znamionowej (2021), miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń niespełniających wymagań uchwały antysmogowej (2022). Do końca 2023 roku istnieje obowiązek wymiany kotłów wyprodukowanych w latach 2007-2012.

Od 2017 roku, na terenie województwa zlikwidowano prawie 154 tys. starych, nieefektywnych instalacji grzewczych.

Działania prowadzone przez Urząd Marszałkowski przyniosły zauważalny efekt w postaci zmniejszonej emisji pyłu zawieszonego PM10. Spodziewamy się dalszej poprawy jakości powietrza na terenie województwa.

Województwo Śląskie jest liderem w sięganiu po środki z Programu Czyste Powietrze. Pod koniec marca 2023 roku, Polski Alarm Smogowy opublikował ranking najaktywniejszych gmin w programie „Czyste Powietrze” na podstawie danych zebranych za 2022 rok. W pierwszej setce jest aż 25 gmin z Województwa Śląskiego oraz 18 z województwa kujawsko-pomorskiego, a spośród polskich miast pierwsze miejsce zajęły Goczałkowice.

Zarząd Województwa w 2023 roku uruchomił pilotażową edycję Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza w ramach której udostępniliśmy gminom pulę środków wysokości 5 mln 700 tys. zł na realizację dwóch konkursów: Inicjatywa Antysmogowa i Gmina pełną piersią.

Łącznie, do konkursów, wpłynęły 153 wnioski na kwotę ponad 12 mln zł. Obecnie gminy są w trakcie realizacji zadań, które wskazały we wnioskach o dofinansowanie.

Dofinansowanie w ramach Inicjatywy Antysmogowej można było przeznaczyć na wzmocnienie działań kontrolnych czy wymianę nieekologicznego źródła ciepła w budynkach użyteczności publicznej. A gminy laureaci konkursu Gmina pełną piersią przeznaczyły dotację na dalsze działania proekologiczne poprawiające jakość powietrza – termomodernizację, odnawialne źródła energii czy na zakup samochodu elektrycznego.

Pilotaż programu okazał się sukcesem ukazując duże zapotrzebowanie na środki wśród gmin, ale też pokazał duże zaangażowanie i determinację samorządów w walce o czyste powietrze.

Galeria

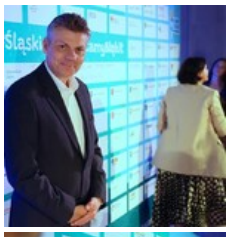

Dodana: 7 września 2023 00:00